

TYÖ- JA TASA- ARVOASIAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 2/2001 vp

Hallituksen esitys laeiksi merityöaikalain ja työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyvik- si laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 9 päivänä helmikuuta 2001 lähettänyt työ- ja tasa-arvoasiainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi merityöaikalain ja työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 6/2001 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- vanhempi hallitussihteeri Tarja Kröger, työministeriö
- asiamies Päivi Saarinen, Suomen Konepäällystöliitto ry
- asiamies Veikko Trast, Suomen Laivanpäällystöliitto
- puheenjohtaja Simo Zitting, Suomen Merimies-Unioni ry.
- osastopäällikkö Henrik Lönnqvist, Suomen Varustamoyhdistys
- toimitusjohtaja Hans Ahlström, Ålands Redarförening.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi merityöaikalain ja työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain vähimmäislepoaikasäännöksiä vastaamaan sekä Kansainvälisen työjärjestön merenkulkijoiden työajan järjestämistä koskevaa yleissopimusta että Euroopan unionin merenkulkijoiden työajan järjestämistä koskevaa direktiiviä ja sen liitteenä olevaa Eurooppa-tason työmarkkinajärjestöjen välillä tehtyä työaikasopimusta. Lisäksi mainittujen lakien työaika-asiakirjoja koskevat säännökset ehdotetaan muutettaviksi ja yhtenäistettäväksi niin, että ne vastaavat mainittujen sopimusten lisäksi myös työaikalain vastaavia säännöksiä.

Jotta merenkulun työnantajia ja työntekijöitä edustavat järjestöt voisivat työehtosopimuksis-

saan ottaa alan erityispiirteet ja tarpeet nykyistä enemmän huomioon, ehdotetaan, että merityöaikalain pakottavuutta koskevia säännöksiä muutettaisiin siten, että valtakunnallisten merenkulun työmarkkinajärjestöjen sopimisoikeutta lisättäisiin. Tämä on tarpeen suomalaisen kauppamerenkulun, erityisesti matkustaja-alusten kilpailukyvyn säilyttämisen kannalta.

Samassa tarkoituksessa ehdotetaan myös merimiesten vuosilomalain säännösten pakottavuutta koskevaa säännöstä muutettavaksi siten, että valtakunnallisella työehtosopimuksella voitaisiin sopia myös vuosiloman kertymisestä. Niin ikään ehdotetaan, että valtakunnalliset työmarkkinajärjestöt voisivat työehtosopimuksella

rajoittaa työntekijän oikeutta merimieslaissa säädettyyn sairausajan palkkaan.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen lähtökohdat ovat kansainväliset ja kansalliset. Lakiehdotuksilla on tarkoitus saattaa kansallinen lainsäädäntö vastaamaan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimusta ja EU:n merenkulkijoiden työajan järjestämistä koskevaa direktiiviä sekä toisaalta luoda lainsäädännöllinen pohja aikaisempaa laajemmalle työehtosopimustoiminnalle. Merenkulun työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen mahdollisuuksia sopia työehtosopimuksin lain muutoin pakottavista säännöksistä poiketen lisätään osana suomalaista merenkulkupolitiikkaa. Poliitiikan tavoitteena on luoda suomalaisille varustamoille kansainvälisesti kilpailukykyiset toimintaedellytykset kauppamerenkulun harjoittamiseksi

Suomen lipun alla. Työehtosopimuksin pyritään työvoimakustannusten säästöihin mm. joustavin työaikajärjestelyin. Valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena ja puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä. Valiokunta korostaa sitä, että työehtosopimusmääräysten tulee olla kohtuullisia, työterveyttä ja -turvallisuutta sekä merenkulun turvallisuutta tukevia.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella työ- ja tasa-arvoasiainvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 13 päivänä helmikuuta 2001

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Jouko Skinnari /sd
vpj. Jouni Lehtimäki /kok
jäs. Tuula Haatainen /sd
Pertti Hemmilä /kok
Leea Hiltunen /skl
Anne Huotari /vas
Kyösti Karjula /kesk
Risto Kuisma /rem

Esa Lahtela /sd
Petri Neittaanmäki /kesk
Håkan Nordman /r
Pirkko Peltomo /sd
Tero Rönni /sd
Jaana Ylä-Mononen /kesk
vjäs. Niilo Keränen /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Timo Tuovinen.